

Descripció de la varietat

És un arròs que sol arribar a fer quatre o cinc pams d'alçada. El gra és rodó i de mida petita, de superfície llisa amb algunes alteracions a les puntes. Té una elevada capacitat d'absorció d'aigua, necessitant més hidratació que altres tipus d'arròs. Una vegada cuit, és un arròs que no s'estova, i que millora amb el repòs.

Es pot començar a sembrar a principis d'abril i fins a la primera quinzena de maig, directament al terra, o a partir de planter. Es pot cultivar tant per inundació com també amb reg per aspersió, sense deixar que s'assequi. La recol·lecció és a finals de setembre o principis d'octubre. Una vegada trillat el gra i assecat, es pot conservar fins a 3 o 4 anys.

No existeixen dades de cultiu recollides per varietat. De manera general, l'any 2018 el cultiu d'arròs a Mallorca va suposar 36 ha i 70 tones. Actualment és cultivat per una dotzena de productors, la majoria per auto-consum. La producció total d'aquest arròs l'any 2019 i segons els productors, va ser d'unes 30 ha i 80 tones.

Origen de la varietat

L'arròs bombeta ha estat històricament vinculat a s'Albufera, sent anteriorment un cultiu exclusiu d'aquesta zona a Mallorca, iniciat a partir del segle XX.

Actualment, el cultiu a la zona de s'Albufera és testimonial, i la major part es fa en horts amb reg per aspersió, sobretot a sa Pobra i en alguna zona de Muro.

Usos i coneixements

Consum humà

Consum humà: es consumeix cuitat, sobretot en plats com l'arròs brut o arròs pobler, i en arrossos melosos, tot i que també n'hi ha que en fan arròs sec.

Observacions

És un poc més mal de coure, però una vegada cuit no se sol espenyar, i és més consistent. S'ha de conèixer bé la varietat i ajustar les quantitats d'arròs i brou; a sa Pobra el solen fer melós, més espès, i el deixen reposar perquè amolli el seu midó i faci la seva feina, tira-tira.

Caràcters morfològics de la varietat

Fulla	
Fulla: Pigmentació antociànica de les aurícules	Absent
Fulla bandera: port del limbe	Semierecte
Fulla bandera: port del limbe	Horitzontal
Època d'espigat de la planta	Tardana
Lema: pigmentació antociànica de l'apex	Absent o molt dèbil
Espigueta: color de l'estigma	Blanc
Tija: llargària (exclosa la panícula) (cm)	86,65 ± 10,27
Tija: pigmentació antociànica dels nusos	Absent
Panícula: llargària de l'eix principal (cm)	18,5 ± 1,81
Panícula: arestes	Absent
Panícula: exerció	Molt exerta
Espigueta: pubescència de la lema	Forta
Panícula: port en relació amb la tija	Fortament penjant
Panícula: port a les ramificacions	Erecte
Cariòspide: llargària (mm)	7,18 ± 0,48
Cariòspide: forma en vista lateral	Mig fusiforme
Cariòspide: color	Marró clar
Cariòspide: aroma	Absent o molt dèbil
Llavor	
Pes de mil llavors (g)	27 ± 0,82

Acreditació bibliogràfica

Objecte	Autors	Títol	Editorial

Diccionari	DE BORJA MOLL, Francesc	Diccionari català-valencià-balear: inventari lexicogràfic i etimològic de la llengua catalana en totes les seves formes literàries i dialectals.	Edició electrònica. Palma: editorial Moll
Llibres i altres monografies	CABRÉ, M. Teresa; DOMÈNECH, Ona; ESTOPÀ, Rosa	Mots nous en català: una panoràmica geolectal (Volum 7 de IVITRA Research in Linguistics and Literatura)	John Benjamins Publishing Company
Publicacions periòdiques	CANYELLES, Martí; PUJALS, Margalida; et al.	La gent, el medi, la historia.	Ajuntament de sa Pobla
Publicacions periòdiques	DURAN, Damià	Produccio i crisi arrossera de Sa Pobla i Muro	El Gall Editor
Informe	FÉRRIZ, Inmaculada	Diagnostico socio-ecologico de la Plana de sa Pobla-Muro, Mallorca. Buscando el camino hacia la sustentabilidad.	Treball de master. Universidad Internacional de Andalucia, Universidad Pablo de Olavide
Informe	SERVERA, Josep Joan	Rehabilitacio de ses Veles.	Projecte fi de carrera. Universitat de les Illes Balears
Revista	TORTELL, Miquel Àngel	Conreu de l'arros i l'explotacio de l'Albufera de Muro i sa Pobla.	Plecs de Ca s'Artiller IV. Ca s'Artiller, Espai de diàleg.
Informe	ASSOCIACIÓ DE VARIETATS LOCALS	Arròs bombeta com a aliment tradicional	
Publicacions electròniques	AETIB. Agencia d'Estrategia Turistica de les Illes Balears	Producte de la terra: Patata de Sa Pobla	AETIB.
Publicacions electròniques	CHEFS (IN)	Parlam d'arros	
Publicacions electròniques	CÓRCOLES, Pep	El arroz pobler cuesta dinero pero garantiza un plato excepcional	Diario de Mallorca: Part Forana
Publicacions electròniques	IB3 NOTÍCIES	Sa Pobla celebra la II edició de la fira de l'arròs	
Publicacions electròniques	IB3 NOTÍCIES	Milers de persones gaudeixen de la Fira de l'Arròs Pobler	
Publicacions electròniques	MÉTEO, TEMPS I NATURA	Descobrim l'arròs bombeta a Sa Pobla	IB3 Noticias: El Temps
Publicacions electròniques	MORRO, Mateu	L'arròs bombeta pobler es l'únic que no es passa	Diari de Balears
Publicacions electròniques	MORRO, Mateu	Arròs de marjal a sa Pobla	Ara Balears
Publicacions electròniques	PAYERAS, Joan	El arroz local recobra su esplendor	Diario de Mallorca
Publicacions electròniques	UEP, COM ANAM?	Plantarem arròs a una vela i descobrirem la pagesia talaiòtica	IB3 Televisió
Publicacions electròniques	ULTIMA HORA	Sa Pobla celebra la II Fira de l'arròs pobler	Ultima Hora